

ÅLANDS FORFATTNINGSSAMLING

1970

N:o 34

Innehåll: Nr 34. Landskapsförordning om Ålands sjömansskola.

Nr 34.

LANDSKAPSFÖRORDNING

om Ålands sjömansskola.

Utfärdad, efter inhämtande av Ålandsdelegationens utlåtande,
den 26 november 1970.

Med stöd av 7 § landskapslagen den 4 april 1968 (11/68) om Ålands sjömansskola stadgas:

1 kap.

Undervisning

1 §.

Ordinarie avdelningar vid Ålands sjömansskola är däck-, maskin- och ekonomiavdelningarna, vilka kan uppdelas i olika studielinjer.

2 §.

Skolans läsår omfattar 220 arbetsdagar. Undervisningstidens längd vid de olika avdelningarna och studielinjerna fastställs av landskapsstyrelsen.

3 §.

Undervisning meddelas i teoretiska ämnen och i form av arbetsundervisning.

Den teoretiska undervisningen är uppdelad i yrkesämnen och allmänna ämnen. Allmänna ämnen är medborgarkunskap, yrkeslagstiftning, geografi, svenska, främmande språk, fysisk fostran och övriga med dem jämförbara ämnen.

4 §.

Längden av lektion vid teoretisk undervisning är minst 45 minuter. Mellan lektioner-

na skall hållas en paus om minst tio minuter.

Längden av lektion vid arbetsundervisning är 60 minuter. Meddelas arbetsundervisning under tre timmar eller längre tid i följd, skall en av pauserna mellan lektionerna ha en längd av minst 15 minuter.

5 §.

Storleken av undervisningsgrupp vid skolan skall vara minst åtta elever, om icke landskapsstyrelsen medgiver undantag.

2 kap.

Förvaltning

6 §.

Skolan skall ha ett reglemente och en läroplan, vilka fastställs av landskapsstyrelsen.

7 §.

Skolans verksamhet ledes och dess angelägenheter handhas av en direktion samt av rektor och lärarkollegiet i enlighet med vad i denna förordning och i reglementet stadgas.

8 §.

Till skolans direktion kallar landskapsstyrelsen för fyra kalenderår i sänder bland företrädare för sjöfart och yrkesundervisning högst fem medlemmar, av vilka en ut-

ses till ordförande. Direktionen väljer inom sig viceordförande. För varje medlem förordnas en personlig suppleant. Av såväl medlemmarna som suppleanterna skall en företräda arbetsgivarna och en arbetstagnans organisationer inom sjöfarten. Dessutom hör till direktionen skolans rektor.

Rektor för protokoll vid direktionens sammanträden.

Till direktionens ordförande och ledamöter erlägges inom ramen för ett i skolans utgiftsstat för ändamålet upptaget anslag samma arvode för sammanträde som för landskapets kommittéer.

9 §.

Direktionen behandlar frågor rörande skolans allmänna förvaltning, skötseln av dess egendom och ekonomi samt ordnandet av undervisningen.

I detta syfte skall direktionen:

1) utöva uppsikt över och ansvara för att skolans undervisning, användningen av medel och den övriga verksamheten handhas i enlighet med vad därom är stadgat och på ändamålsenligt sätt;

2) årligen, efter att ha hört lärarkollegiet, utarbeta förslag till inkomst- och utgiftsstat för skolan samt tillstålla detsamma landskapsstyrelsen;

3) tillse, att arbetsrummen och verkstäderna, undervisningsmaterielen och arbetsredskapen samt råvarorna och förnödenheterna skötes omsorgsfullt och användes på ändamålsenligt sätt;

4) fastställa skolans ordningsregler;

5) avge av landskapsstyrelsen begärda utlåtanden och göra framställningar som direktionen finner nödiga för främjande av skolans verksamhet;

6) besluta om beviljande av nedsättning av elevavgifter och befrielse från erläggande av sådana samt besluta om fördelningen av det anslag, som i utgiftsstaten möjligen reserverats för understöd åt medellösa elever;

7) på framställning av lärarkollegiet fatta beslut om skiljande av elev från skolan;

8) fatta beslut om användningen av medel, vilka såsom gåva eller genom testamentariskt förordnande överlåtits till skolan, även om granskningen av därtill hörande räkenskaper, såvida därom icke annorlunda är föreskrivet; samt

9) behandla övriga ärenden, vilka enligt denna förordning eller med stöd av den-

samma utfärdade föreskrifter ankommer på direktionen.

10 §.

Direktionen sammanträder på kallelse av ordföranden, då han finner det nödigt eller då rektor eller minst hälften av direktionsmedlemmarna för visst ärende anhåller därom. Direktionen är beslutför, då minst hälften av medlemmarna är närvarande.

Vid omröstning gäller såsom direktionens beslut den åsikt för vilken de flesta rösterna avgivits. Faller rösterna lika, gäller såsom direktionens beslut den åsikt som omfattas av ordföranden. Om vid behandling av disciplinsärende rösterna faller lika, skall likväl den mildare meningen gälla.

11 §.

Bland skolans lärare utser landskapsstyrelsen på framställning av direktionen en rektor för en mandattid om högst fyra år.

Landskapsstyrelsen förordnar på framställning av direktionen för högst fyra kalenderår i sänder för skolan en prorektor, som vid förfall eller jäv för rektor handhar dennes åligganden.

12 §.

Till lärarkollegiet hör samtliga vid skolan verksamma lärare. Lärarkollegiets sammankallare och ordförande är rektor, som även äger rätt att kalla någon av kollegiets medlemmar att föra protokollet vid sammanträdet.

Medlem av lärarkollegiet må icke utan laga förfall utebli från sammanträde. Vid omröstning skall tillämpas vad i 10 § 2 mom. är stadgat.

13 §.

Lärarkollegiet skall:

1) besluta om vitsord som tilldelas eleverna;

2) göra framställningar om användningen av de anslag som anvisats skolan för arbetsrum och redskap, undervisningsmateriel och bibliotek samt förnödenheter och råvaror;

3) besluta om fördelningen av stipendier samt för direktionen göra förslag om fördelningen av det anslag som i utgiftsstaten möjligen reserverats för understöd åt medellösa elever;

4) fatta beslut om disciplinära frågor av allvarligare natur och vid behov göra fram-

ställning till direktionen om skiljande av elev från skolan;

5) förberedelsevis behandla skolans läsordning samt arbetsfördelningen mellan lärarna;

6) avge av landskapsstyrelsen, skolans direktion eller rektor begärda utlåtanden och göra de framställningar kollegiet finner nödiga för främjande av skolans undervisning; samt

7) behandla övriga ärenden, vilka enligt denna förordning eller med stöd av densamma utfärdade föreskrifter ankommer på lärarkollegiet.

14 §.

Rektor är ansvarig för skolans verksamhet och skötsel. Han skall:

1) leda och övervaka skolans verksamhet samt draga försorg om den allmänna ordningen och disciplinen;

2) övervaka undervisningen genom att tillse att lärarna vederbörligen handhar sin undervisningsskyldighet och sina övriga uppgifter;

3) sammanställa skolans läsordning samt arbetsfördelningen mellan lärarna och översända dem till landskapsstyrelsen för fastställelse;

4) handha skolans inkomster och utgifter, redovisa medel med iakttagande av vad där- om är särskilt stadgat och draga försorg om skötseln av skolans egendom;

5) verkställa direktionens och lärarkollegiets beslut, föra stadgad matrikel över innehavarna av tjänst eller befattning vid skolan ävensom utarbeta och till vederbörande översända nödiga skrivelser, statistiska och övriga uppgifter rörande skolan samt årsberättelsen;

6) bestämma kansli- och den övriga personalens uppgifter samt övervaka deras utförande; samt

7) fullgöra övriga uppgifter, vilka enligt denna förordning eller med stöd av densamma utfärdade föreskrifter ankommer på rektor.

3 kap.

Lärare samt andra innehavare av tjänst och befattning

15 §.

Vid skolan finnes följande extraordinarie befattningar: lärare i yrkesämnen, lärare i

allmänna ämnen, yrkeslärare, arbetslärare, fartygsmästare och elevhemsföreståndare.

Inom ramen för landskapets ordinarie inkomst- och utgiftsstat må vid skolan anställas även andra extraordinarie befattningshavare och timlärare samt annan personal.

16 §.

Kompetensvillkor för extraordinarie befattningshavare vid skolan är:

1) för lärare i yrkesämnena vid däcksavdelningen, att sökande innehar sjökaptensbrev;

2) för lärare i allmänna ämnen, då undervisningsämnena omfattar:

a) engelska och andra språk, att sökanden avlagt akademisk slutexamen och innehar i engelska vitsordet cum laude approbatur och i annat språk vari han skall undervisa vitsordet approbatur samt att sökanden fullständigt, både muntligt och skriftligt, behärskar det språk som han skall undervisa i;

b) medborgarkunskap, yrkeslagstiftning och geografi, att sökanden avlagt akademisk examen eller sjökaptensexamen; samt

c) fysisk fostran, att sökanden avlagt gymnastiklärarexamen eller idrottsinstruktörsexamen vid sådant idrottsledningsinstitut, varom stadgas i rikets förordning om idrottsinstitut med rätt till statsunderstöd (FFS 401/63);

3) för yrkeslärare vid däcksavdelningen, att sökanden avlagt sjökaptensexamen;

4) för yrkeslärare vid maskinavdelningens maskinlinje, att sökanden innehar övermaskinmästarbrev för ång- och motorfartyg, samt för yrkeslärare vid elektriska linjen, att sökanden avlagt examen vid teknisk skolas elektriska avdelning samt därefter tjänstgjort minst två år på motsvarande praktiska område;

5) för yrkeslärare vid ekonomiavdelningen, att sökanden avlagt yrkeslärarexamen i näringsekonomi vid lärarinstitut för yrkes- skolorna eller examen för lärare i huslig ekonomi samt därtill minst två års tid tjänstgjort på motsvarande praktiska område på handelsfartyg;

6) för arbetslärare vid däcksavdelningen, att sökanden tjänstgjort som båtsman eller i motsvarande ställning på fartyg under minst fem års tid, därav minst hälften i europeisk eller oceanfart;

7) för arbetslärare vid maskinavdelningen, att sökanden innehar maskinmästarbrev

och hört till maskinbefålet på ång- eller motorfartyg under minst tre år, därav minst hälften i europeisk eller oceanfart; samt

8) för arbetslärare vid ekonomiavdelningen, att sökanden genomgått ekonomiföreståndare- eller annan motsvarande kurs på detta område och tjänstgjort såsom ekonomiföreståndare på fartyg under minst fem år, därav minst hälften i europeisk eller oceanfart.

Timlärare skall äga samma kompetens som innehavare av motsvarande lärarbefattning.

För fartygsmästarbefattning fordras att sökanden avlagt sjökaptensexamen.

Har sökanden verkat såsom lärare vid skolan eller vid motsvarande läroanstalt i riket, inberäknas av denna tid högst ett år i arbetspraktiken.

17 §.

Lärare, fartygsmästare och elevhemsföreståndare samt kansli- och annan personal antages av landskapsstyrelsen efter det befattningen varit lediganslagen i trettio dagar samt sedan skolans direktion och lärarkollegiet avgivit utlåtande angående sökandenas kompetens och lämplighet. Timlärare antages av landskapsstyrelsen på förslag av direktionen.

18 §.

Sökande till lärarbefattning må förordnas att hålla provlektion i ämne som hör till befattningens undervisningsområde.

Den som utses till lärare må förordnas att sköta befattningen under ett provår, varefter han, om han under denna tid handhaft sin läraruppgift på ett tillfredsställande sätt och visat sig lämplig för befattningen, skall erhålla förordnande.

19 §.

Undervisningsskyldigheten för lärare i yrkesämnena och i allmänna ämnen samt yrkeslärare är 26 veckotimmar och för arbetslärare 28 veckotimmar.

Då undervisningens ordnande eller skolans övriga verksamhet, vartill även hänföres underhåll och reparation av skolans egendom, det kräver, skall lärare utöver sin undervisningsskyldighet meddela undervisning i ämnen som lämpar sig för honom samt handha arbetslednings-, övervaknings- eller andra för honom lämpade uppgifter i enlighet med en av direktionen godkänd plan.

Till fartygsmästarens åligganden hör att

draga försorg om skolfartygs skick och att handha övriga uppgifter som av rektor ombetrotts honom. Fartygsmästaren är skyldig att vid behov deltaga i undervisningen på däcksavdelningen, varvid hans undervisningsskyldighet fastställs av landskapsstyrelsen.

20 §.

Rektors undervisningsskyldighet fastställs av landskapsstyrelsen.

21 §.

Tjänstledighet beviljas skolans rektor av landskapsstyrelsen. Önskar lärare erhålla tjänstledighet för längre tid än 14 dagar, må han därom ansöka hos skolans direktion, som jämte eget utlåtande skall insända ansökningen till landskapsstyrelsen för avgörande. Tjänstledighet för övriga innehavare av befattning ävensom för lärare för högst 14 dagar beviljas av rektor.

Är lärare tillfälligt förhindrad att meddela undervisning, skall därom omedelbart anmälas till skolans rektor, som efter omständigheterna bör ordna undervisningens handhavande med anlåtande av läroanstaltens övriga lärare, tills erforderlig vikarie förordnats.

4 kap.

Elever

22 §.

För inträde som elev vid skolan fordras att sökanden är redbar och innehar ett högst två månader tidigare utfärdat läkarintyg över sin duglighet för sjötjänst.

Därjämte fordras:

1) vid däck- och maskinavdelningarna, med nedan i 2 punkten nämnda undantag, minst 16 års ålder;

2) vid maskinavdelningens studielinje för skeppselektriker minst 18 års ålder och genomgången lärokurs vid minst tvåårig yrkesskolas elektriska avdelning eller minst två års arbetspraktik på motsvarande område;

3) vid ekonomiavdelningens studielinje för skeppskochar av manlig elev minst 18 års och av kvinnlig elev minst 19 års ålder samt genomgången lärokurs vid minst tvåårig yrkesskolas näringsekonomiska avdelning eller minst två års arbetspraktik på motsvarande område; samt

4) vid ekonomiavdelningens studielinje

för ekonomiföreståndare genomgången lärokurs vid sjömansskolans eller sjömansyrkesskolas i riket studielinje för skeppskockar samt därefter minst ett års arbetspraktik såsom första eller enda kock på fartyg i utrikes fart.

Har sökande till i 2 och 3 punkterna nämnda studielinjer icke genomgått i sagda punkter nämnd lärokurs vid yrkesskola, kan av honom förutom arbetspraktik ytterligare fordras, att han vid sjömansskolan eller sjömansyrkesskola i riket genomgått förberedande kurs, vars undervisningsprogram fastställts av landskapsstyrelsen eller vederbörande riksmyndighet.

Inträdesfordringarna för kompletterings- och fortsättningskurs fastställs av landskapsstyrelsen.

23 §.

Landskapsstyrelsen bestämmer huru ansökningarna om inträde vid skolan avfattas samt på vilket sätt intagningen av elever skall ske.

24 §.

Landskapsstyrelsen må fastställa bestämmelser om det sätt på vilket den som ej är ordinarie elev vid skolan må genomgå dess lärokurs genom särskilda förhör.

25 §.

Terminsavgiften vid skolan är densamma som vid statens sjömansyrkesskolor. Landskapsstyrelsen besluter om ersättningen för logi och kost samt om undervisningsmateriel för elever och om andra dem tillkommande förmåner. Vid fastställandet av ersättningsgrunderna beaktas elevs i 26 § nämnda skyldighet att enligt rektors föreskrift utföra för skolans verksamhet nödvändiga arbeten.

26 §.

Elev bör följa med undervisningen i alla obligatoriska ämnen i den fastställda undervisningsplanen. Elev är därjämte skyldig att enligt rektors föreskrift handha för honom lämpade vakt- och andra uppgifter samt att deltaga i arbetet för skötsel och reparation av skolans egendom.

Mariehamn, den 26 november 1970.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd MARTIN ISAKSSON

Lagberedningssekreterare Sune Carlsson

Eleverna bör inom och utanför skolan uppföra sig oklanderligt samt iakttaga skolans ordningsregler.

27 §.

Elev tilldelas betyg, i vilket skall antecknas vitsord över hans uppförande i skolan och i elevhemmet samt över ordning och flit ävensom vitsord för kunskaper och färdigheter i de olika läroämnena och i yrkesarbetet.

Såsom vitsord i betyg användes: berömliga (10—9), goda (8—7), nöjaktiga (6—5) och svaga (4—1).

För erhållande av dimissionsbetyg fordras att elevernas kunskaper och färdigheter icke i något läroämne eller i yrkesarbete bedömts med vitsordet svaga. Elev som i högst två ämnen tilldelats vitsordet svaga, erhåller dimissionsbetyg, om han under påföljande läsår avlägger godkänd examen i dessa ämnen.

28 §.

Landskapsstyrelsen fastställer blanketterna för betygen. Betygen undertecknas av skolans rektor och en av lärarkollegiet därtill utsedd lärare.

Rektor skall till sjöfartsstyrelsen göra anmälan om de elever vilka tilldelats dimissionsbetyg.

5 kap.

Särskilda stadganden

29 §.

Direktion och rektor som utsetts före denna förordnings ikraftträdande kvarstår till utgången av den mandattid för vilken de utsetts.

30 §.

Förslag till reglemente för skolan bör inlämnas till landskapsstyrelsen före utgången av år 1970.

31 §.

Denna förordning träder omedelbart i kraft.

